

Overweging De lezing uit Handelingen vertelt over een belangrijk keerpunt in de jonge kerk. Eigenlijk is het nog geen kerk. Het is een groep Joden die de weg van Jezus volgen en gebroken hebben met de weg van de Farizeeërs en Schriftgeleerden. Je zou kunnen zeggen dat het een sekte is binnen het Jodendom. Zij houden vast aan de strenge regels voor Joden: geen contact met buitenstaanders en zeker niet met Romeinen die het land bezetten. Er zijn maar een paar stukjes gelezen van dit hoofdstuk; thuis zou u heel hoofdstuk 10 moeten lezen. Lucas, de schrijver van Handelingen, vertelt dat er visioenen nodig waren om Petrus naar Cornelius te laten gaan. Het begin van het hoofdstuk roept meteen al vragen op: Cornelius, een hoge Romeinse officier is een vroom man. Hij en zijn hele familie aanbidden de ware God. Dat moet dan de God van de Joden zijn. Hoe kan dat? Het antwoord op die vraag weet ik niet.

Gelukkig vindt Petrus het visioen dat hem op weg stuurt belangrijker dan de heilige regels die de ontmoeting met een Romein verbieden. Alle twijfels die hij misschien nog had verdwijnen als tijdens zijn toespraak de toehoorders bezield raken met God' s Geest. Als God de niet-Joden accepteert, hoe zou hij zich daartegen nog verzetten. Geen omgang met niet-Joden was een regel die diep verankerd zat in zijn geloof maar God ziet dat gelukkig toch anders.

De tweede lezing is een klein stukje van de afscheidsrede van Jezus bij het Laatste Avondmaal. De evangelist Johannes heeft in die rede veel adviezen van Jezus samengebracht. Ons schriftgedeelte is heel bekend. Johannes schrijft er tweemaal de woorden van Jezus: Mijn opdracht aan jullie is dat je elkaar liefhebt zoals ik jullie heb liefgehad. Liefde betekent niet dat je alles door de vingers ziet. Soms worden de leerlingen, Petrus voorop, door Jezus hard tot de orde geroepen. Liefde betekent wel dat je jezelf niet boven de anderen plaatst. In de Corinthen brief schrijft Paulus: de liefde is geduldig, vriendelijk en niet jaloers. De liefde handelt niet uit eigenbelang. De liefde geeft nooit op, zij blijft geloven en hopen.

Die opdracht van Jezus is nog steeds een oproep aan iedereen om op die manier met elkaar om te gaan. Wordt er gehoor aan gegeven, in de maatschappij, in de Kerk van Rome, in onze geloofsgemeenschap? Bij de voorbereiding van deze viering hebben wij hierover nagedacht.

In de maatschappij geldt maar al te vaak: eerst wij en dan misschien de anderen. Het denken in tegenstellingen lijkt normaal. Vandaag is het Bevrijdingsdag, bevrijding van de Duitse bezetting, onderdrukking en terreur. Nog tientallen jaren na de bevrijding hadden mensen het over de Moffen. De Duitsers, dat zijn en blijven de vijanden. Het kan ook anders. Eén of twee jaar na de oorlog hebben mijn ouders een paar maanden lang een Duits jongetje in huis gehad. Misschien was het een oorlogswees, in elk geval was hij erg verzwakt en ondervoed. Mijn ouders dachten niet in tegenstellingen maar stonden open voor anderen.

Ook in de Kerk van Rome zijn helaas genoeg voorbeelden van buitensluiten. In de traditie zijn er regels gekomen die voor sommige kerkleiders de kern van het geloof vormen maar regels die grote groepen buitensluiten. Geen ambten voor vrouwen, geen hostie voor gelovigen die geen eerste communie hebben gedaan, geen kerkelijk huwelijk voor homoparen, het zijn allemaal voorbeelden hoe de leer van de kerk mensen buitensluit.

Gelukkig kan het ook anders. Weet u nog waarmee wij deze viering zijn begonnen? We zongen: dit is een huis waar de deur openstaat. Dat is onze opdracht: houd de deur open en heb de mensen om je heen lief! Als wij zó leven blijven wij een levende gemeenschap. Amen